

EIROPA BRIEST VIETĒJĀ REVERSĀ PVN PILOTPROJEKTAM

Vietējiem darījumiem, kuru summa rēķinā būtu 10 tūkst. eiro vai vairāk, Eiropas Savienības dalībvalstis pēc brīvas izvēles varētu piemērot reverso pievienotās vērtības nodokļa nomaksas kārtību, izriet no topošas ES direktīvas.

«Latvijai šī iespēja noteikti būtu jāizmanto, vienlaikus jāuzstāj uz šī reversā PVN piemērošanas rēķina sliekšņa samazināšanu,» skaidro ZAB Sorainen partneris Jānis Taukačs. [5.lpp.](#)

NODOKĻI

Eiropā briest vietējo darījumu reversais PVN

Vietējiem darījumiem, kuru summa rēķinā būtu 10 tūkst. eiro vai vairāk, varētu piemērot reverso pievienotās vērtības nodokļa nomaksas kārtību; Latvija šādu iespēju varētu izmantot

Tādu iespēju paredz topošā ES direktīva attiecībā uz pievienotās vērtības nodokļa (PVN) reverso piemērošanu vietējiem darījumiem. «Latvijai šī iespēja noteikti būtu jāizmanto, vienlaikus jāuzstāj uz šī reversā PVN piemērošanas rēķina sliekšņa samazināšanu,» skaidro ZAB Sorainen partneris Jānis Taukačs. Viņš norāda, ka pašlaik var runāt tikai par direktīvas projektu, kurš vēl tiek apspriests, un tajā vēl varot būt arī izmaiņas.

Piecu gadu termiņš

«Visš sākās ar ES gatavoto uzņēmuma ienākuma nodokļa pretizvairšanās direktīvu, kas paredzēja ieviest dažādas normas visās ES dalībvalstīs, lai nevarētu izvairīties no tiešo nodokļu nomaksas, savukārt Čehija bija gatava šo direktīvu atbalstīt tikai tad, ja tiek atbalstīta ideja par vietējā reversā PVN ieviešanu,» vietējā PVN direktīvas pirmsākumu atceras J. Taukačs. Viņš norāda, ka pašlaik vietējā reversā PVN maksāšanas kārtība ir aprakstīta ES direktīvas projektā, kurš jau ir izvērtēts ES finanšu un ekonomikas ministru (tā dēvētajā *EcoFin*) sanāksmē. «Nezinu, kāda bija Latvijas valdības pozīcija šajā jautājumā, taču tā būtu laba iespēja mazināt PVN izkrāpšanu,» norāda J. Taukačs. Viņš norāda uz citu ES dalībvalstu vēlmi pagarināt šāda vietējā PVN reversas kārtības darbības sākotnējo termiņu, kas pašlaik tiek plānots līdz 2022. gadam. «Ipaši aktīvas šāda PVN piemērošanā ir Čehija un Austrija,» skaidro J. Taukačs. Viņš gan atzīst, ka arī citām valstīm ir savi ieteikumi un rekomendācijas, tāpēc pilnībā par šo direktīvu un tās prasībām vēl pārāgrī spriest.

«Paldies Čehijai un Austrijai. Paldies Eiropas Savienībai, kas uzrunājusi visas dalībvalstis par piecu gadu gara vietējā reversā PVN pilotprojekta ieviešanu pēc katras valsts brīvas izvēles,» savu attieksmi pauž Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LTRK) viceprezidente un nodokļu eksperte Lienīte Caune. Viņa norāda, ka šis risinājums no dienas kārtības noņemtu daudzus esošos problēmjautājumus. «Nezinu, kurš ir pret šāda risinājuma ieviešanu Latvijā, jo tādejādi, piemēram, izgaistu jautājumi par PVN samazinātām likmēm,» teic L. Caune. Viņa gan steidz pieminēt, ka mazumtirgotāji būs atbildīgi par šī PVN iekasēšanu. «Ieguvumi no reversā PVN maksāšanas kārtības ir lešami ne tikai daudz desmitos un simtos miljonu, bet pat miljardos eiro, turklāt godīgiem nodokļu maksātājiem nebūs jācieš no darījumu partneriem – blēžiem,» uzsver L. Caune. Viņa ir pārliecināta, ka, jo ātrāk šādu risinājumu varēs piemērot, jo labāk.

FOTO: RITARS SKUIJA/DEVIAS BUSINESS

Pēc pieejamiem datiem, 87% rēķinu Latvijā ir mazāki par 10 tūkst. eiro, un tas nozīmē, ka pat, Latvijai ieviešot šo jauninājumu, tas varētu skart tikai 13% darījumu rēķinu, tāpēc šis 10 tūkst. eiro sliekšnis ir jāpazemina.

JĀNIS TAUKAČS, ZAB SORAINEN PARTNERIS

Brīvprātīga izmantošana

Direktīvas projekts paredz, ka vietējiem darījumiem PVN reverso kārtību varēs piemērot tās ES dalībvalstīs, kuras to vēlēšies. «Runa ir par brīvprātības principu, kas nozīmē risku, ka valstis, kuras ievieš šo vietējo darījumu reverso PVN maksāšanas kārtību, būtībā PVN krāpniekus «izdzīs» uz tām valstīm, kuras tos nebūs ieviešušas,» secina J. Taukačs. Ir, protams, arī vairākas nianšas, kuras prasītos pēc precizēšanas, lai neveidotos nevajadzīga interpretācija un domstarpības gan starp uzņēmējiem, gan arī biznesu un nodokļu iekasētājiem. Proti, direktīvas projekts paredz to piemērot darījumiem, kuru rēķins ir 10 tūkst. eiro vai lielāks, taču regulāru sadarbības partneru vidū nav pateikts, cik bieži šāds rēķins būtu jāzraksta - reizi nedēļā, mēnesī, gadā. Uzņēmēji, kuriem apgrozāmie līdzekļi ir deficīts un to vienmēr trūkst, ir ieinteresēti mazākos rēķinos, bet ātrāk samaksas saņemšanā. «Pēc pieejamiem datiem, 87% rēķinu Latvijā ir mazāki par 10 tūkst. eiro, un tas nozīmē, ka pat, Latvijai ieviešot šo jauninājumu, tas varētu skart tikai 13% darījumu rēķinu, tāpēc šis 10 tūkst. eiro sliekšnis ir jāpazemina,» piedāvā J. Taukačs. Viņš pieļauj, ka tādejādi būtībā varētu pat pastāvēt divas PVN maksāšanas sistēmas paralēli. «Vietējais reversais PVN būtībā ir kaut kas līdzīgs tā dēvētajam pārdošanas nodoklim, vienlaikus PVN tiks koncentrēts mazumtirdzniecībā, un līdz

ar to tur pieaug risks par izkrāpšanu,» brīdina J. Taukačs. Viņš gan uzskata, ka šāds režīms Latvijā ir ieviešams, bet kopā ar pretizvairšanās pasākumiem mazumtirdzniecībā, piemēram, *on-line* kases aparātiem un loterijām preču un pakalpojumu pircējiem, kas reģistrēti attiecīgos iegāžu čekus.

Vajag zemāku sliekšni

Finanšu ministrijas valsts sekretāres vietnieks nodokļu, muitas un grāmatvedības jautājumos Ilmārs Šņucins norāda, ka Latvija atbalsta šo iniciatīvu, bet uzskata - šis 10 tūkst. eiro sliekšnis rēķinam ir jāpazemina. «Tā nebūtu obligāta prasība, bet gan dalībvalstīm tiktu dotas izvēles iespējas - ieviest vai neievieš vietējo reverso PVN maksāšanas kārtību,» norāda I. Šņucins. Viņš atzīst, ka Latvijas ekonomiskajā situācijā 10 tūkst. eiro sliekšnis rēķinam ir pārāk augsts, jo darījumu skaits, kuru rēķini pārsniedz šo summu, nav nemaz tik liels. «Būtu labi, ja dalībvalsts varētu izvēlēties vietējo reverso PVN bez rēķina sliekšņa, un šo pozīciju arī pārstāvam sarunās par šo projektu,» norāda I. Šņucins. Viņš uzsver, ka nodokļu jomā kaut kas var stāties spēkā tikai tad, ja dalībvalstu vidū par to ir panākta vienprātība. «Pašlaik esošā PVN direktīva vietējo reverso PVN ievieš neļauj nevienai dalībvalstij, bet topošais direktīvas projekts šādu iespēju varētu dot,» uz jautājumu par pašreizējo situāciju atbild I. Šņucins.

Māris Ķirsons